

Forfattere: M Rasmussen, H Tønnesen
Tidsskrift: Clinical Health Promotion 2016

Original titel: The Danish Smoking Cessation Database

Baggrund

IDen danske Rygestopdatabase blev etableret i 2001 som det første nationale sundhedsregister inden for sundhedsfremme. Formålet med Rygestopbasen er at dokumentere og evaluere rygestopkurser på et nationalt plan for at vurdere og forbedre kvaliteten af kurserne.

Databasen er også designet til at fungere som en basis for registerbaserede forskningsprojekter.

Denne artikel beskriver Rygestopbasen samt de mest almindelige typer af rygestopkurser, der er registreret i basen.

Metode

Rygestopbasen indeholder information om rygere i Danmark, der har deltaget i et rygestopkursus med personligt fremmøde tilbudt af en rygestopenhed, der er tilknyttet Rygestopbasen. Rygestopenheder kan være enhver organisation, sted eller person, der arbejder med et forebyggende mål.

I Danmark, har alle rygere gratis adgang til et rygestopkursus i deres kommune, og der er ingen aldersbegrænsninger for at registrere en ryger i databasen. Hver deltager skal give informeret samtykke for at blive registreret i databasen, men når rygere er under 15 år, skal deres værgere give samtykke på deres vegne.

Enhver type rygestopkursus kan dokumenteres i Rygestopbasen. Det mest brugte rygestopkursus i Rygestopbasen blev udviklet i 1995 og er

siden blevet kaldt Guld Standard Programmet. Guld Standard Programmet består af fem møder i løbet af seks uger, og er baseret på rådgivning og patientuddannelse tilbudt af specielt uddannet personale.

Andre rygestopkurser er f.eks. Kom & Kvit, der er et fleksibelt program bygget på åbne grupper, og Xhale-kurser, der er målrettet rygere under 25 år.

Rygestopbasen indeholder prospektivt indsamlede baseline- og outcomedata på rygestopenheder, rygestopkurser og på individuelle rygere. Baselinedata omfatter socioøkonomiske, demografiske og prognostiske faktorer. Outcomedata indeholder rygestatus i slutningen af rygestopkurset og efter seks måneder, samt tilfredshed af kurset ved opfølgning.

Resultater

Omkring 80-90 % af alle rygestopudbydere, der tilbyder systematiske rygestopkurser med personligt fremmøde, rapporterer data til Rygestopbasen.

Fuldstændigheden af data i Rygestopbasen er på 95-100 %.

Der gennemføres valideringskontrol for at sikre høj datakvalitet. Det er f.eks. ikke muligt at indtaste invalide datoer, og det er heller ikke muligt at fuldføre en registrering, hvis ikke alle de obligatoriske spørgsmål er besvaret. Cpr-numre tjekkes desuden løbende gennem det danske cpr-register.

Konklusion

Rygestopbasen er en veletableret klinisk database, samt et værktøj til at monitorere og forbedre rygestopinterventioner i Danmark for at identificere den bedste løsning til at hjælpe rygere til at blive røgfrie.

Databasen bliver i stigende grad brugt i registerbaseret forskning.